

SZÍNHÁZI LAPOK

MŰVÉSZETI ÉS IRODALMI NAPILAP

MEGJELENIK NAPONKÉNT A DÉLUTÁNI ÓRÁKBAN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VI. Andrassy-út 1. számElőfizetési ára:
Egy óra 1 frt 40 kr.
Két " 2 " 80 "
Három " 4 " —Egyes szám ára 6 kr.
a színházakban 10 kr.Hirdetéseket fölvesz:
Láng Lipót nemzeti hirdetések felvételi irodája
Budapest, Dorottya-utca 9. sz.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Budapest, hétfőn, 1886. október 25-én.

Filharmoniai hangverseny

Liszt Ferenc emlékezetére.

A magyar királyi operaház zenekarából alakult **filharmoniai társulat MAJOR GYULA** zongoraművész úr szíves közreműködése és **Erkel Sándor** úr vezénylete melletta Liszt-emlék és a zenekari özvegyeket és árvaikat
segélyező-egylet javára.

HANGVERSENYT

rendez.

M Ű S O R:

I. szakasz:

1. Heroide funébre (1-ször) Liszt
2. Zongora-verseny (Es-dur) Liszt

Előadja: **Major Gyula** úr.

Az első és második szakasz közt 10 percnyi szünet.

II. szakasz:

3. TASSO (Lamento e trionfo) szimfoniai költemény Liszt
4. Dante Szimfonia 1-ső rész Liszt

A zongorát Chmel J. és fia zongoragyáros cég szíveségből engedte át a hangversenyre.

Helyárak:

Pályoly:	III. emeleti erkély- és zártzések:
Földszinti 12 frt.	Erkélyszék az I. sorban 1 frt. 50 kr.
I. emeleti 12 frt.	" a 2-5 sorban 1 frt. 20 kr.
II. emeleti 10 frt.	" a 6-8 " 1 frt. — kr.
Földszinti támlásszék:	Zártzék az I. sorban 1 frt. — kr.
Az I-X. sorban 3 frt. — kr.	" a 2-ik " — frt. 80 kr.
A XI-XIV. sorb. 2 frt. — kr.	" a 3-4 " — frt. 50 kr.
A XV-XIX. sorb. 2 frt. — kr.	

Holnap, kedden, 1886. október 26-án, bérletfolyamban: **Arkel Teréz** asszony és **Steinbach Emma** k. a. vendégjátékául: **AIDA**.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 193. szám.

Havi bérlet 24. szám.

Budapest, hétfőn, 1886. október 25-én.

ODETTE

Szinmű 4 felvonásban. Irta V. SARDOU.

Személyek:

Clermont-Latour gróf	—	—	—	—	Szaecsvay
Clermont-Latour tábornok	—	—	—	—	Beresényi
Philippe la Hoche	—	—	—	—	Náday
Béchemel	—	—	—	—	Latabár
Oliva, orvos	—	—	—	—	Szigeti Imre
Morisot	—	—	—	—	Gabányi
Frontenac	—	—	—	—	Hetényi
De Meryan	—	—	—	—	Mihályfi
Valangon	—	—	—	—	Körösmezsei
Narcisse	—	—	—	—	Földényi
Cardeilhan	—	—	—	—	Mészáros
Don Ignatio	—	—	—	—	Egressy
Eustache	—	—	—	—	Faludi
Guillaume	—	—	—	—	Pintér
Joseph	—	—	—	—	Halasi
Szolga	—	—	—	—	Sántha
Odetta	—	—	—	—	Helvey L.
Béranère	—	—	—	—	G. Csillag T.
Báróné	—	—	—	—	Szaecsvayné
Juliette	—	—	—	—	H. Láncey I.
Morisotné	—	—	—	—	Lendvayné
Olga	—	—	—	—	Békessy I.
Sarah	—	—	—	—	Györgyné
Angelinné	—	—	—	—	Kaczér N.
Hercegné	—	—	—	—	Lubinszkyné
Berthin kisasszony	—	—	—	—	Rajnai G.

Történik: az 1-ső felvonás Párisban, Clermont-Latour grófnál, a többi 15 év múlva Nizzában, és pedig a 2-dik felvonás Philippe szállásán, a 3-ik Oliva orvos házában, a 4-ik Clermont-Latour gróf villájában.

Helyárak:

Pályoly:	Támlásszék földszint:	Zártzék a II. emeleten:	Zártzék a III. emeleten:
Földsz. vagy I. em. 10 frt	Az I-V. sorban 2 frt 50	Az I. sorban 1 frt 20	Az I. sorban 80 kr.
Másodemeleti 7 frt	A VI-XII sorban 2 frt	A II. sorban 1 frt	A II. sorban 60 kr.
Erkélyszék 2 frt	A XII-XX sorb. 1 frt 50	A III. sorban 1 frt	A III. sorban 40 kr.

Holnap, kedden, 1886. október 26-án, bérletfolyamban: **MUKÁNYI**.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta Csiky Gergely.

Műsor: Szerdán: „A párisi” Havi bérlet 26. szám. Csütörtökön: A színház zárva. Pénteken: „Georgette” 1-ször Havi bérlet 27. szám. Szombaton: „Georgette” 2-ször. Havi bérlet 28. szám. Vasárnap: „Georgette” 3-szor. XIX. bérletszünet.

Budapest, hétfőn, 1886. október 25.

NÉPSZÍNHÁZ

Kezdete 7 órakor, vége 10 óra után.

BLAHA LUIZA asszony mint vendég.

A CSIKÓS

Karvasiné, özvegy	Pártényiné
Ormódi Asztolf, fia első férjétől	Benedek
Ormódi Bence, unokabátyja	Eőri
Kiss Bálint, parasztagazda	V. Kovács
Rózi, leánya	Blaha L. assz.
Szárnay, földesúr, táblabíró	Horváth
Márton, csikós	Szathmáry
Andris) bojtárjai	Tamássy
Ferke) bojtárjai	Földvári
Torkosi, jegyző)	Füredi J.
Vámos, rektor)	Szilágyi

Egy paraszt legény	Füredi K.
Erzsók asszony, Rózi nénje	Izsóné
Főbíró	Szabó
Georges, inas	Ujvári
Labdacsné, gazdasszony	Klárné
Cigány	Marton
1-ső)	Vasváriné
2-ik) parasztasszony	Béni Irma
3-ik)	Szőcs Kata
Korcsmáros	Izsó
Hajdu	Tirnovai

Nemzeti színház.

Aesopus, Rákossy Jenőnek e klaszikus vigjátéka mindig tetszik a közönségnek. Mintha a modern kékharsnyák ellen volna írva, még ma is olyan időszerű, és sok nő, ki a főző kanalat felcserélte a tollal, magára veheti. Ekékharsnyát: Trundusiát, Prielle Cornelia adta. Évek óta egyik híres szerepe ez. Mikor a darabot először adták, már akkor is e szerep játszásától tették függővé a darab sikerét, és a siker oroszán része ma is a művésznőt illeti. Finom komikummal rajzolja a nevetséges alakot, minden mozdulata s minden szava kigúnyolása e hivatástévesztett nőknek. Az ő kimért beszédmodora és ritmikus hangja épen alkalmas ez alak személyesítéséhez és a közönség igen jól mulatott az igazán komikus momentumokon. Nyciát Lendvayné adta élénken és ügyesen, Erotát pedig Fáty Szereña. Szívesen konstatáljuk, hogy ma kivetkőzött abból a tulságos patétikus modorból, mely a közönséget könnyen megindítja ugyan, de végre hamar émelygőssé válik. Palotai Piroška folytonos nevetésével vonzó volt. Nagy Imre Aesopus szerepében szintén türtöztette magát. Ő sem esett egyformaságba, hanem színezett és változatos volt. Szigeti Imre kitűnő Castus volt. Hetényi mint Diodor szintén megállta helyét.

Mozgósítás az operaházban.

A csapattestek bevonattak, a szabadságon levők beidézettek, az ujoncok a kellő gyakorlottság megszerzése céljából négy csoportra osztva gyakoroltatnak. A csapatvezetők megkapták utasításukat, a terepük kikémlelve, kellőleg ellátva a szükségességekkel s készen áll a csapat a harcra, melyet az ezerszemű óriással vívni fog. A győzelem majdnem biztos. Így tudósítanak egy nagy politikai napilapot, ha annak volnék munkatársa, egy véresnek ígérkező harc előestéjén, ha a harctéren lennék. De (s itt van

kérem ez a fatális szócska, amely már sok ember kedvét szegte, különösen olyankor, mikor valami jót helyezünk kilátásba s utána egy végzetes szünjelet kitartva, mondókat úgy kezdjük, hogy: de) mivel sem harctér a maga valóságában, sem ellenség pl. orosz stb. (mert nekünk sok ellenségünk van) a láthatáron még nem mutatkozik, és mert nem politikai lapnak, hanem a „Színházi Lapok“-nak írok, nem is háborúról a szó legszorosabb értelmében, csak amolyan ostrom előkészületfélékről akarok pár sort firkantani, melyet egy ballet-hadtest végez, hogy rövid idő múlva támadólag indulhasson a közönségnek kritikával felfegyverzett hadesapatai elé!

Igen, t. uraim, úgy van! ballet-hadtest, még pedig operai; támadás, még pedig heves.

A fegyver, melylyel küzdeni fognak, a lábak s szemek leendene, a háboru neve pedig, melyet a közönség szemeláttára fognak végig lejtetni, az „Excelsior“.

Soha annyi pompás alakot, gyönyörű, szemkápráztató öltözetet a pesti színpadon nem látott még egy balletimádó sem, mint amennyit a jövő év első hónapjában együtt látni fog.

Mozgósítva van itt a szó legszorosabb értelmében az egész ballet-corps. A legkitűnőbbektől a legapróbb tanodai leánykáig, ki még csak amugy Isten nevében tipeg a színpadon; mind mozog, csoportosul, lejt, tapsol, vonul előre s csinálja a rückwärts-koncentrírungot.

De térjünk komolyan a darabra. A m. kir. operaház intendánsa többek közt, mint azt már többször jeleztük, a jövő évi ujdonságok közül első sorban az „Excelsior“ című balletet adatja előremelve vele a legjobb siker elérését, mi aligha marad el. Persze — zárjel között legyen mondva — Intendans tervez, a t. c. publikum végez; ez egyszer azonban jól végezhet, mert emberül is meg van ám tervezve. A táncdarab kiállítására tudvalevőleg szerfelett fényes s óriási személyzetet s helyet kíván, s e

táncmű előadása sok nehézségbe ütközik, melyek közül legnevezetesebb a kezdet.

E nehézség azonban legyőzött az által, hogy a ballet színrehozatalával s kivitelével Smeraldi Cézár lett megbízva, ki, reméljük, feladatának fényesen meg fog felelni. (Cézár már maga a név is mily megbízható cég!) Szorgalmáról s rendkívüli ügyességéről tanuskodik, hogy a táncszemélyzetet három leckeóra alatt annyira vitte, hogy az a ballet bevezető részét már majdnem kifogástalanul járja el.

De dirigál is a kis Smeraldi! Hátha még jobban meg tudná értetni magát, — tudván ő Cézársága csak olaszul s nem értvén sem németül, sem magyarul, — talán képes lenne egy hét alatt az egész Excelsiort betanítani. Hanem azért a tánclecke alatt jól megy minden. Tolmácsként ott áll mellette Campilli, néha-néha lefordítva valamit németre, de annál többet fenyegetőzve.

Különben nem is annyit beszélni, mint inkább mutatni kell ott. Már pedig ez utóbbi dolognál helyt áll Smeraldi. Megfogja az első táncosné kezét s úgy futtat végig s dirigálja a vonulást, mely az első képben is már meglehetősen komplikált, úgy hogy a szemlélő csak néha-néha tud magának az egészről alakot formálni, de ez is csak egy pillanatig tart, s a másodikban már nagy új alak váltja fel, vagy szétoszlik, mint a köd, helyt engedve az emelvénnyel lelungó trikós hadnak csoporttáncuk bemutatására.

A tánc maga szerfölött fárasztó úgy a testre, mint a figyelemre nézve. Mert mindennek taktus a mértéke, ütemyszerűen kell menni az egésznek, jelenés, öltözködés stb. mert ha a színpadon levő mintegy negyedfélszáz ember közül csak egy is elhibázza az ütemet, meg van zavarva az egész jelenés.

De remélhetőleg nemesak jól sikerült, hanem fényes is lesz e ballet. Jelmez van benne mintegy 300, melyek mind az opera szabóműhelyeiben készülnek. Igen csinos lesz a villamosság-képlet. Még különösen említést érdemel... de bocsánat nyájas olvasó, most veszem észre, hogy épen a

TÁRCA

Piatra Arsa.

(Carmen Sylva után.)

A szép Pauna igen büszke volt. Nem hiába volt az a szép, nagy fekete szeme, az éles sarkot képező szempilláktól környezve és sasorra. Szája inkább nagyobb volt, de szépen metszve és midőn beszélt vagy nevetett, mindkét fogsora mint elefántcsont tündöklött kifelé. Bogár-fekete fürtjei mint egy korona omlottak homlokára és az emberek tréfából Pui de Imparatnak (császár fiatalának) is hívták, midőn széles vállával nagy léptekkel haladt előre, fejét magasra tartva, mintha vinne valamit. De nem volt oly büszke, hogy ne fordította volna meg fejét és ne szólt volna hozzá, midőn Tannas mellett elment. Ha azonban ő vele hozták szóba a legényt, akkor arcába szökött a pir és éles felelettel büntetve a beszélőt.

Tannasra igen irigykedtek a többi legények, mivel Paunával való eljegyzését biztosra vették. Ekkor háború ütött ki és Tannasnak is el kellett mennie a haddal a Dunához. Pauna elnyelte könnyeit az emberek előtt, de hogy titkon mennyit hullatott, senkisért meglehetett megkérdezni.

Mindig úgy tudta intézni a leány, hogy az első közt volt, kik a faluban a hadseregről hírt kaptak és midőn egymás között az első csatákról beszéltek, a kökereszthez támaszkodott ott a falu elején, oly szédülés fogta el az erős Paunát. Éjjel

nem jött álom szeméire és sokszor világot kellett gyújtania hogy ne lássa a rémképeket, melyek előtte Tannast sebekkel borítva, haldokolva és holtan ábrázolák.

Igy ült ott az ágy szélén, még felöltözködve, késő éjjel és nem tudta hogy künn valaki a ház körül sompolygott és most ablakán bepillant. Nem is tudta hogy milyen szép most; merev szemekkel bámult maga elé, kezét térdein összekulcsolva. Ugy tetszett neki, mintha Tannast látná és a másik pillanatban már hallotta halk hangon: „Pauna, kérlek édesem, jér ki hozzám! ne félj, én vagyok Tannas!“

Már az ajtó-kilincsen volt Pauna keze; most már künn állott és azonnal átölelve érezte magát. De ő védekezett és szilárd hangon kérde:

— De valóban te vagy? Nem akar valaki bolonddá tartani?

— Nem; itt fogd meg gyűrűdet Pauna és itt nyakamon az érmet, nem bírtam tovább kiállni, eljöttem megnézni, vajon hű maradtál-e hozzám!

— Ki küldött el tehát a seregtől?

— Engem? Senki!

— Senki? és te azért itt vagy? Hát nincs már háború?

— De igen, még folyik a harc, de én titkon eljöttem hozzád való szerelemből, édes Paunám!

— Hozzám való szerelemből? Pauna hangosan felkacagott. — Azt hiszed talán, hogy örülök azon, hogy egy zászlóaljtól megszökött szeretőm van? Menj el szemeim elől!

— De Pauna? ez egész szerelmed? A halálba, kárhozatba küldesz tehát?!

— Menj a hova akarsz, de azt mondom, hogy soha sem leszek nő; mert nem bírnám elviselni, hogy férjemet meg kelljen vetni!“

— Bizonyosan mást szeretsz!

— Nem Tannas, csakis téged szeretlek és éjjeleket virasztottam miattad; de ezt nem is álmodtam, hogy szeretőm gyáva katona! Pauna eltemetve arcát kezeibe és keservesen sirt.

— Azt gondolám, hogy örömmel fogsz fogadni és el fogsz rejteni.

— Oh szegény-nyalázat! kiáltá a fiatal leány. — Oh mily szegény reám nézve, hogy jegyesed vagyok; hanem azt mondom neked, előbb magának a Bucegi hegynek kell égnie, hogy nőd legyek!

— És én azt mondom neked — kiáltá Tannas, — hogy nem fogsz engem látni addig, míg vagy holt vagy nyomorék nem leszek!

E pillanatban oly tündöklő fénylő szemekkel állt a két fiatal egymás ellenében, hogy azok a sötétségben világot árasztottak.

Ekkor vörös fény terjedt el a magasban és midőn felnéztek, a Bucegi sziklacsúsa látszott égni. Mindegyre izzóbb lett a fény, míg egy vörös láng csillagokat szórt az ég felé. A két szerető mintegy megkövült áll egymás mellett. Ekkor a szomszéd házak ablakai is kinyíltak; az emberek egymásnak kiabáltak hogy erdő égés van, nem! hogy maga a hegy ég! A kutyák dühösen ugattak. A kakasok kukorikoltak.

Ekkor megragadá Pauna a fiatal embert és messzire taszítván őt el magától, odakiáltá hozzája: — Menj innen, takard el arcodat! mert különben meghalok szegényemben! Azután becsapta ajtaját és eloltá gyertyáját.

AM 1003/26

2000.05.26
41.
Léti Múzeum